

RAÍCES NEGRAS + DIÁLOGO PALESTINO-ISRAELÍ

1427

Lionel Rogosin, 1970-1974

ESTREA EN NUMAX: 17.12.2024 | V.O.S.E. | 63 min + 40 min

RAÍCES NEGRAS

Black Roots | Lionel Rogosin | 1970 | 63 min

Personalidades da loita polos dereitos dos afroamericanos, como o reverendo Frederick Douglass ou a avogada feminista Florince 'Flo' Kennedy, contan historias de opresión ao ritmo da súa música popular, outra forma de relato e resistencia.

DIÁLOGO PALESTINO-ISRAELÍ

Arab Israeli Dialogue | Lionel Rogosin | 1974 | 40 min

Un poeta palestino e un xornalista israelí debaten as posibles saídas a un conflito que leva enfrontando as súas comunidades durante décadas sen que se advirta un fin próximo ás tensións territoriais coas que conviven cada día.

Lionel Rogosin, entre a empatía e a indignación

Por Tanya Goldman

A principios dos anos 70, o panorama do cinema independente estadounidense cambiara radicalmente. A idea de Rogosin de “moldear a realidade” caera en desuso, usurpada pola espontaneidade e o enfoque improvisado do cinema directo. Este cambio de paradigma na teoría e o estilo do documental encaixou cunha estética do realismo que novos cineastas como Cassavetes perseguían nas longametraxes independentes. Os últimos catro documentais de Rogosin foron financiados pola televisión europea. Nestas obras, vémosto facendo uso de entrevistas ou facendo que os protagonistas falen con franqueza ante a cámara, técnicas que Rogosin evitara nos seus traballos anteriores. Paga a pena especular se estes enfoques foron impostos polos seus produtores para satisfacer necesidades expositivas específicas para audiencias estranxeiras ou se é unha decisión creativa acorde cos obxectivos específicos de cada proxecto. Tres destas películas céntranse na experiencia negra, volvendo ao tema que levou a Rogosin ao cinema case dúas décadas antes. Na primeira, *Raíces negras* (1970), Rogosin alterna entrevistas con activistas e músicos afroamericanos con actuacións musicais e filmacións instantáneas de homes, mulleres e nenos gozando do aire libre. Coa súa xustaposición de debates sinceros sobre o racismo con música e caras sorrintes, *Raíces negras* evoca os ritmos e preocupacións de *Volve, África* (1959).

As súas dúas películas posteriores, estreadas a principios dos anos 70, cuestionan os logros (e as limitacións) da era dos dereitos civís. En *Fantasia negra* (1972), Rogosin explora provocativamente a brutalidade policial e as políticas sexuais tabú a través da figura do activista dos dereitos civís negro Jim Collier, que está casado cunha muller branca. Construída arredor do diálogo improvisado de Collier, *Fantasia negra* é a referencia máis directa entre as películas posteriores de Rogosin aos modos de representación das súas obras máis coñecidas. O último documental de Rogosin sobre as relacións raciais estadounidenses, *Leñadores do sur profundo* (1973), envelleceu de maneira admirable. Nesta película, Rogosin enfoca a súa cámara na espiñenta dinámica interracial e interpersoal entre os leñadores brancos e negros que forman unha cooperativa laboral no Sur profundo. A película combina imaxes de observación dos homes mentres cortan árbores con entrevistas a traballadores brancos e negros. O que sae á superficie son as divisións raciais persistentes que subliñan as promesas inacabadas de desegregación e democracia interracial.

A última película de Rogosin, dun interese desgarrador dados os acontecementos actuais, é *Diálogo árabe-israelí* (1974), unha gravación dunha acalorada discusión entre o poeta palestino exiliado Rashed Hussein e o escritor israelí Amos Kenan, desatada pola guerra árabe-israelí do ano anterior e filmada no soto do Blecker Street Cinema. O ano da estrea desa película, Rogosin viuse obrigado a vender o Blecker Street Cinema. Pouco despois, pechou a súa produtora. Dedicouse a escribir na década de 1980 e xogou con ideas para futuras películas que nunca se fixeron realidade antes da súa morte no ano 2000.

Lionel Rogosin foi un cineasta impulsado por ideais políticos profundamente sentidos. A través da súa mirada, documentou, explorou e protestou contra os problemas máis insolubles da súa época: o racismo, a desigualdade económica, a política militar, os conflitos xeopolíticos, o alcolismo, a vivenda... A súa influencia no cinema documental e de ficción perdura silenciosamente. Aínda que se lle lembra máis polas súas obras anovadoras da década de 1950, unha avaliación máis ampla da súa obra descobre unha maior versatilidade estética. Rogosin, un verdadeiro independente, nunca se conformou cun só modo de documental. As súas reinvenções do formato da non ficción confunden a categorización, aínda cando os intratables problemas políticos da época de Rogosin continúan presentes hoxe.